

Kahe nädalaga muutusid pea-aegu kõik ulakavõitu Narva vene lapsed eesti peredes tublisti taltsamaks.

RAUNO VOLMAR

Tahan tulevikus eestlaseks!

Kolmkümmend Narvast pärit vene last veetsid Räpina peredes kaks nädalat

URMET KOOK

“Põõõlved ete, kjüüürud sell-ga, peppu taahha, kjeel sust vjälja...” laulavad Räpina Gümnaasiumis püüdlikult eestikeelseid sõnu välja hääldades kolmkümmend Narva mudilast. Enamik neist ei osanud paari nädala eest Rāpinasse kohalikesse peredesse elama tulles sõnakestki eesti keelt.

“Algul suhtlesid vene lapsed omavahel käte-jalgade abil ehk kõik pandi paika tugevama õigusega, kusjuures polnud vahet, kas tegu oli poisil või tüdrukuga,” valgustab laste tegemisi gümnaasiumi huvijuht Marika Ääremaa. Ja lisab, et kahe Rāpinasse veedetud nädalaga on vene lapsed muutunud hämmastavalt taltsaks. Ühe- kuni 11-aastased vene poisid ja tüdrukud olid õppinud Narva koolides eesti keelt sõltuvalt oma vanusest üks kuni viis aastat. Rāpinasse tulles ei mäletanud nad sellest peaaegu midagi.

“Teadsin siia tulles vaid ühte sõna – kurat –, aga seda ei saanud ma koolist teada,”

Eesti Päevalehe reportaaz

seletab ühe aasta Narva koolis eesti keelt õppinud Maksim. Vene keeles.

Rāpinas lastele eesti keelt õpetavad Maie Oper ja Helgi Tootsmann räägivad, et mitu vene tüdrukut oskas eesti peredesse elama tulles üpriski hästi eesti keelt, kuid ei julgenud seda rääkida.

Vene keeles lapsed suhelda ei pelga, pigem vastupidi, nad lähevad isegi omavahel riidu, kes esimesena ajakirjaniku küsimusele vastata saab. Maksim teatab, et õpib eesti keelt väga lihtsal põhjusel: talle lihtsalt meeldib eesti keel ja eestlased.

Kristina lisab, et talle meeldiks märksa rohkem elada Rāpinas kui Narvas. “Rāpinas on nii toredad eestlased ja loodus on siin ka hästi puhas, mitte nii nagu Narvas. Seal on ainult vargad, töötud ning hulkuvad koerad ja kassid.”

Kristina kiidab ka eesti toi-

te, mis erinevad sellest, mida nad kodus saavad. “Siin saame palju paremini süüa, sest eestlaste juures saab igal õhtul ka magustoitu.”

Viin jutu tuleviku peale ja pärin, kelleks tahavad vene lapsed tulevikus saada. “Mina tahan tulevikus eestlaseks hakata,” teatab kõige kärmemalt Miša. “Ja samuti tahan palju keeli selgeks õppida, sest siis saab palju reisida ja häid töökohti. Kui on töö, siis on ka palju raha, mille eest saan maja ja auto osta.”

Kui Aljoša sõnab, et tahab hea palga tõttu pankuriks või kaugsõidu-autojuhiks hakata, teatab Maksim: “Praegu on Narvas kõige rikkamad mafioosod!” Kas sel viisil ei taha rikkaks saada? “Ei! Sest ükskord pannakse nad kõik vangile!” hüüab Maksim heinvalgulikult.

Vene lapsed räägivad sedavõrd siiralt ja vaimustusega Eestist ja eestlastest, et hakkam kahtlema, kas neile üldse meie lähiajaloost räägitud on. Küsin neilt, kas nad teavad sellist sõna nagu kommunism?

Järgneb ligi kümnesekundiline vaikus, mispeale teatab Miša veidi kõhklevalt: “See, mida Lenin tegi.”

Aga kes oli Lenin, ei jäta ma jonn. “See, kes tegi kommunismi,” kõlab korraga vastus juba mitme lapse suust.

Jätan seepeale Lenini ja küsin lastelt, kas nad teavad Eesti presidendi nime? Juba kümnendiksekundi pärast kilkab taas Miba, et Lennart Meri. “Ta on ka hästi tark mees, oskab paljusid keeli. Vene keelt ka,” teab Miša.

Veidi rahunenult räägib Miša, et eestlaste ja venelaste suhted on hetkel palju paremad kui nelja-viie aasta eest. Ise on pois vaevalt kümneaastane, jõuan korraks mõelda. Küsin Mišalt, kas sama meelt on ka tema vanemad?

“Jaa, aga vanad inimesed vihkavad eestlasi. Nemad tahavad revolutsiooni,” vastab ta. Mismoodi see veel välja näeb? “Nagu sõda,” on poisil kiire vastus olemas.

Rohkem püsivust lastel rääkida pole. Muidugi, ligi kümme minutit väärtuslikku mängu- ja niisama ringijooksmise

aega on ju ära kulunud. “Nad on väga elavad, ilmselt ka sellepärast, et on enamasti pärit suurtest peredest. Paar tükki isegi sellistest, kus on seitse-kaheksa last,” räägib Marika Ääremaa.

Võib-olla just sellepärast on vene lapsed eesti kodudes äärmiselt abivalmid. Marika Ääremaa, kes võttis enda juurde kaks vene tüdrukut, pidi imestusest pikali kukkuma, kui avastas pärast Tartus olud päeva Rāpinasse koju naastes, et tüdrukud olid kõik põrandad ära pesnud.

“Otsest vajadust selleks ei olnud,” tunnistab ta. Marika saab, nagu ka teised Eesti pered, iga kaheks nädalaks enda juurde võetud vene lapse eest 1950 krooni. “See on päris suur raha küll, kuid vaevalt keegi neid toredaid poisse ja tüdrukuid raha pärast enda juurde võttis.”

Kõik vene lapsed kinnitavad, et tahavad ka järgmisel suvel Eesti peredesse elama tulla. “Aga kas teie ka siis meie juurde tulete?” küsib Aljoša. “Ikka tulen,” kinnitan. Mida muud neile öelda saakski.